

Sygn. akt I ACa 744/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie :	SA Mieczysław Brzdąk SO del. Katarzyna Sidyk (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)Spółki Jawnej w C.

przeciwko A. S. i (...) Spółce Jawnej (...) w B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda i pozwanego A. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 29 kwietnia 2013 r., sygn. akt II C 99/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) zasądza solidarnie od pozwanych (...)w B. i A. S. na rzecz powoda (...) Spółki Jawnej w C. kwotę 80 205,06 (osiemdziesiąt tysięcy dwieście pięć i 6/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 stycznia 2011 r. od pozwanego (...) Spółki Jawnej (...) w B. i od dnia 15 stycznia 2011 r. od pozwanego A. S.;

2) oddala powództwo w stosunku do obu pozwanych w pozostałej części;

3) zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 3 617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

4) zasądza od pozwanego (...) Spółki Jawnej (...) w B. na rzecz powoda kwotę 4 011 (cztery tysiące jedenaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

5) przyznaje na rzecz adwokat J. Z. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach wynagrodzenie w kwocie 4428 (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem) złotych, w tym podatek od towarów

i usług w wysokości 828 (osiemset dwadzieścia osiem) złotych, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanemu A. S.;

II. oddała obie apelacje w pozostałych częściach;

III. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 6 711 (sześć tysięcy siedemset jedenaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. przyznaje adwokatowi J. Z. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 3 321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych, w tym kwotę 621 (sześćset dwadzieścia jeden) złotych tytułem podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu A. S. z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 744/13

UZASADNIENIE

Powód (...)Spółka Jawna z siedzibą w C. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych (...)w B. i A. S. kwoty 80 205 zł 06 gr wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 września 2010r. i kosztami procesu.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że dochodzi odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z fikcyjnymi transakcjami zakupu oleju napędowego na (...)w B.. Powód wyjaśnił, iż pozwany A. S. w okresie od dnia 9 lutego 2008r. do dnia 2 czerwca 2009r., będąc zatrudnionym u powoda na stanowisku kierowcy, działając wspólnie i w porozumieniu ze Z. K., W. M., J. G., T. S. (1), T. S. (2) i R. Ł. dokonał 66 fikcyjnych transakcji zakupu oleju napędowego na (...) (...) w B. używając kart do tankowania paliwa (...) przypisanych do samochodów powoda. Pozwany A. S. płacił bowiem tymi kartami nie dokonując faktycznego tankowania. W konsekwencji tego proceduru powód dokonywał płatności za fikcyjne tankowania oleju napędowego nie wchodząc w realne posiadanie paliwa. Płatność przez powoda następowała firmie (...) z siedzibą w Niemczech kredytującej zakup paliwa, w oparciu o wystawione powodowi przez tę firmę zbiorcze faktury VAT. W ich treści wskazana firma wyszczególniła transakcje wykonywane przy wykorzystywaniu przez A. S. karty (...). Łączna kwota fikcyjnych tankowań na tej stacji wyniosła 80 205 zł 06 gr. Powód podał również, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 17 września 2010r. uznano pozwanego A. S. i pracowników pozwanego (...) Spółki jawnej za winnych popełnienia przestępstwa polegającego na niekorzystnym rozporządzeniu mieniem powoda w łącznej kwocie 80 205 zł 06 gr, poprzez pozorowanie transakcji tankowania oleju napędowego do samochodów powoda. Jako podstawę prawną odpowiedzialności pozwanej Spółki powód wskazał art. 120§1 k.p., natomiast jako podstawę prawną odpowiedzialności pozwanego A. S. powód wskazał art. 415 k.c. w zw. z art. 122 k.p.

Pozwany (...) Spółka Jawna (...) w B. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany przyznał, że został wydany przez Sąd Rejonowy w O. prawomocny wyrok skazujący jego pracowników jak i to, że A. S. w dacie popełnienia przestępstwa stwierdzonego wyrokiem był pracownikiem powoda. Pozwany zaprzeczył natomiast, aby ponosił odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę wyrządzoną przez swoich pracowników i pozwanego A. S. w okolicznościach wynikających ze sprawy, w której Sąd Rejonowy w O. wydał prawomocny wyrok skazujący. Pozwany zarzucił, że szkoda została wyrządzona powodowi przez pracowników pozwanego umyślnie na skutek popełnienia przez nich przestępstwa, stąd przepis art. 120 k.p. nie może być podstawą odpowiedzialności pozwanego. Odpowiedzialność pracownika sprowadza się do naprawienia szkody wyrządzonej nieumyślnie i tylko wówczas, gdy szkoda ta została wyrządzona przy wykonywaniu przez pracownika obowiązków pracowniczych. Pozwany zarzucił dalej, że nie ponosi odpowiedzialności również na podstawie art. 430 k.c. Przepis ten, według pozwanego, kładzie nacisk na to w czym interesie działał podwładny. Podwładny działać musi dla przełożonego i w jego interesie. Wyrządzenie natomiast szkody przez pracownika musi nastąpić w związku z wykonywaną czynnością, a nie jedynie przy jej okazji. Odpowiedzialność zwierzchnika wchodzi w grę jedynie wówczas, gdy szkoda jest w jakiś sposób powiązana z działalnością podwładnego, prowadzoną w interesie zwierzchnika, a nie wykonywana w interesie własnym bezpośredniego sprawcy. Pozwany podniósł, iż nie odpowiada również na podstawie art. 429 k.c., ponieważ

pracownicy pozwanego popełniając przestępstwo nie działali w imieniu pozwanego w granicach umocowania do dokonania czynności określonego rodzaju. Pozwany zaprzeczył także, aby w czasie popełnienia przestępstwa przez jego pracowników i pozwanego A. S., posiadał on wiedzę o tym fakcie oraz zaprzeczył, aby godził się na wyrządzenie szkody powodowi.

Pozwany A. S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany podniósł, że nie był pracownikiem powoda, ale (...) – spółki cywilnej. Zarzucił również, że powód nie poniósł szkody, albowiem jak wynika z faktur dołączonych do pozwu, jako kupujący widnieje w nich inny podmiot niż powód, gdyż zostały one wystawione na (...) Sp.J. Zdaniem pozwanego, także wyciągi bankowe, dołączone do pozwu nie potwierdzają, że to właśnie powód dokonywał zapłaty za wystawione faktury.

Sąd Okręgowy w Katowicach zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2013r., sygn. akt II C 99/11:

1. zasądził od pozwanego A. S. na rzecz powoda kwotę 80 205 zł 06 gr z ustawowymi odsetkami od dnia 25 września 2010r. do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w stosunku do (...) Spółki Jawnej (...) w B.;
3. zasądził od powoda na rzecz pozwanego (...) Spółki Jawnej (...) w B. kwotę 3 617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika pozwanego;
4. przyznał adwokatowi J. Z. od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Katowicach) kwotę 4428 zł, w tym kwotę 828 zł podatku od towarów i usług – tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanemu A. S.;
5. zasądził od pozwanego A. S. na rzecz powoda kwotę 3 617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika powoda.

Sąd Okręgowy w Katowicach oparł powyższy wyrok na następujących ustaleniach:

Prawomocnym wyrokiem z dnia 17 września 2010r. uznano pozwanego A. S. winnym tego, że w okresie od dnia 9 lutego 2008r. do dnia 2 czerwca 2009r. m.in. na stacji (...) w B., działając w warunkach czynu ciągłego, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, oraz działając wspólnie i w porozumieniu ze Z. K., R. Ł., W. M., J. G., T. S. (1), T. S. (2) i innymi osobami, będąc zatrudnionym w firmie (...) Spółce jawnej z siedzibą w C. na stanowisku kierowcy, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w/w podmiotu w łącznej kwocie nie niższej niż 110 244 zł 73 gr, w ten sposób, że użytkując pojazdy służbowe oraz posługując się przypisanymi do nich kartami (...) służącymi do bezgotówkowego tankowania paliwa, tj. ciągnika siodłowego V. o numerze rejestracyjnym (...) wraz z kartą (...) numer (...), ciągnika siodłowego V. o numerze rejestracyjnym (...) wraz z kartą (...) numer (...), ciągnika siodłowego S. o numerze rejestracyjnym (...) wraz z kartą (...) numer (...), dokonywał zapłaty w/w kartami za nie mające faktycznego miejsca tankowania oleju napędowego do powyższych pojazdów, dokonując 66 takich fikcyjnych transakcji. Za czyn ten wymierzono pozwanemu A. S. karę 4 lat pozbawienia wolności warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres próby 10 lat. Zainicjowanie postępowania karnego było wynikiem czynności sprawdzających podejmowanych z inicjatywy powoda a mających na celu, wobec powziętych wątpliwości, sprawdzenie sposobu tankowania paliwa przez A. S..

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, iż Z. K., R. Ł., W. M., J. G., T. S. (1) i T. S. (2) byli pracownikami pozwanego (...)Spółki jawnej. Osoby te, z wyjątkiem Z. K., w dalszym ciągu są zatrudnione w pozwanej Spółce. Natomiast pozwany A. S. był w przeszłości pracownikiem powoda. W wyniku zmian organizacyjnych pracownicy powoda zostali „przejęci” przez spółkę cywilną o nazwie (...) s.c. Nie zmieniło to sposobu płatności przez pracowników za tankowanie paliw na stacjach paliw. Używali oni do płatności kart (...) tych samych, które wykorzystywali przed zmianą w organizacji ich zatrudnienia. Taka zmiana zatrudnienia dotyczyła również pozwanego A. S..

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż płatność kartami (...) była możliwa, gdyż powód zawarł z (...) z siedzibą w D. porozumienie, na mocy którego powód jako partner uzyskał możliwość korzystania z tzw. transakcji bezgotówkowych. Oznacza to, że posiadając karty (...) przy ich użyciu, następowała zapłata za towar w postaci ceny stanowiącej równowartość zatankowanej ilości paliwa. Następnie powód rozliczał transakcję, płacąc za paliwo firmie (...) z siedzibą w D., na podstawie faktury wystawionej przez (...).

Sąd ustalił, iż powód posiada numer identyfikacyjny Regon: (...). Prowadzi rachunki bieżące w (...) S. A. w jego oddziale w K. oraz posiada rachunek pomocniczy w euro. Powyższe pozwoliło Sądowi na stwierdzenie, iż to powód zapłacił kwotę 80 206 zł na podstawie faktur wystawionych przez firmę z D. za tankowania, w wyniku których nie zakupił paliwa. Faktycznie bowiem do tych transakcji za łączną kwotę 80 206 zł nie dochodziło.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy stwierdził, iż roszczenie powoda w stosunku do pozwanego A. S. zasługuje na uwzględnienie na podstawie art. 415 k.c., który statuuje zasadę odpowiedzialności deliktowej na zasadzie winy. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są: zdarzenie z którym normy prawne wiążą obowiązek danego podmiotu naprawienia szkody, powstanie szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem a szkodą. Za zdarzenie, z którego powód wywodził swoje roszczenie, pozwany A. S. został skazany prawomocnym wyrokiem karnym szczegółowo przytoczonym w części ustalającej uzasadnienia. Z mocy art. 11 zd. 1 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego, co do popełnienia przestępstwa, wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Na tej podstawie Sąd pierwszej instancji uznał, iż w niniejszej sprawie związany jest tym wyrokiem karnym skazującym, co oznacza spełnienie pierwszej z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej w postaci zdarzenia sprawczego spowodowanego zawinionym zachowaniem pozwanego A. S.

Sąd Okręgowy uznał za nieuprawniony zarzut pozwanego, iż powód nie jest w sprawie poszkodowanym. Podkreślił, iż Sąd w postępowaniu cywilnym związany jest również ustaleniem co do osoby pokrzywdzonej zawartym w sentencji wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego za popełnienie przestępstwa sankcjonowanego prawnie normą art. 286 par. 1 k. k. Wobec niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez pozwanego A. S. w postaci dokonania 66 fikcyjnych tankowań w majątku powoda powstała szkoda, skoro powód pokrył koszt zakupu paliwa, którego faktycznie nie nabył. W sprawie przesłanka adekwatnego związku przyczynowego (art. 361§1 k.c.), pomiędzy zdarzeniem a powstaniem szkody jawi się, w ocenie Sądu Okręgowego, jako oczywista. Zgodnie bowiem z orzecznictwem Sądu Najwyższego adekwatny związek przyczynowy między określonym zdarzeniem, a szkodą zachodzi wówczas, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest normalnym następstwem tego typu zdarzeń.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, iż to z zachowania pozwanego A. S. powstała szkoda w majątku powoda. Inaczej ujmując, gdyby pozwany takiego zachowania, jakie opisano w prawomocnym wyroku karnym, nie podjął, u powoda nie powstałaby szkoda. Powód wykazał, bo to wynika z materiału dowodowego w sprawie, wysokość szkody, którą stanowi kwota zapłaconych należności za zakup paliwa, które wobec fikcyjności transakcji, faktycznie nie zostało nabyte przez powoda. Konkludując, z tych wszystkich umotywowanych względów, Sąd uznał roszczenie powoda wobec pozwanego A. S. za usprawiedliwione tak co do zasady, jak i wysokości.

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych od żądania odszkodowania, uzasadnia art. 359§1 i 2 k. c. w zw. z art. 481§1 k.c. i art. 455 k.c. Natomiast o kosztach pomocy prawnej udzielonej pozwanemu A. S. z urzędu orzeczono na podstawie §2 ust. 3, §6, §19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348, ze zm.) i art. 98 §1 i 3 k.p.c.

Odnośnie do żądania zapłaty w stosunku do pozwanego (...) Spółki Jawnej(...) w B. Sąd pierwszej instancji stwierdził natomiast, iż norma art. 120§1 k.p. wkracza tylko o tyle w unormowanie prawa cywilnego o ile ustanawia wyłączną legitymację bierną zakładu pracy wobec poszkodowanej osoby trzeciej. Przepis ten nie określa natomiast, ani podstawy prawnej roszczenia poszkodowanego, ani podstawy prawnej oznaczenia szkody, którą powinien zakład pracy naprawić przy zaistnieniu stanu faktycznego odpowiadającego hipotezie art. 120§1 k.p. Oznacza to, że zakład pracy zobowiązany

jest do naprawienia szkody wyrządzonej przez jego pracownika osobie trzeciej wówczas gdy wyrządzenie tej szkody nastąpiło przy wykonywaniu przez pracownika obowiązków pracowniczych i tę odpowiedzialność uzasadniają przepisy prawa cywilnego. Pracownik wyrządza szkodę przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych wówczas, gdy zachodzi związek funkcjonalny między jego zachowaniem wyrządzającym szkodę, a ciężącymi na nim obowiązkami pracowniczymi. Pracodawca nie jest natomiast podmiotem wyłącznie odpowiedzialnym za wyrządzoną szkodę, jeżeli wykonywanie obowiązków pracowniczych było jedynie okazją (sposobnością) do wyrządzenia szkody.

Sąd Okręgowy poddał również roszczenie powoda wobec pozwanej Spółki analizie na podstawie art. 430 k.c. o odpowiedzialności zwierzchników za szkody wyrządzone przez podwładnych i stwierdził, że zwrot zawarty w tej normie prawnej „przy wykonywaniu powierzonych czynności” wyłącza takie stany faktyczne, w których wyrządzenie szkody nie pozostaje w żadnym związku z wykonywaniem powierzonych podwładnemu czynności, oraz wypadki gdy „podwładny” wyrządza szkodę tylko przy sposobności spełnienia powierzonych obowiązków. W tym zakresie jako kryterium rozgraniczające należy wyeliminować subiektywnie ujmowane pojęcie celu, jaki miał na względzie „podwładny” (osoba, której powierzono wykonanie czynności). Przenosząc zatem powyższe uwagi natury ogólnej na okoliczności sprawy Sąd uznał, że działania pracowników pozwanej Spółki następowały przy sposobności spełniania powierzonych obowiązków, stąd norma art. 430 k.c. nie może mieć w sprawie zastosowania.

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż powód w toku procesu powołał jako podstawę prawną swojego roszczenia również normę art. 416 k.c. Przepis ten, w okolicznościach sprawy, w ocenie Sądu, nie znajduje także zastosowania, gdyż organ wyrządzający szkodę działać musi w granicach swych uprawnień przysługujących mu z racji wykonywanych funkcji. Działanie wykraczające poza te granice nie jest uważane za działanie osoby prawnej, a to oznacza, że za skutki takiego działania nie odpowiada ona na podstawie tej normy prawnej. Ponownie zatem odwołując się do stanu faktycznego sprawy, Sąd wskazał, iż ewentualne działanie organu pozwanego nie mieściło się w granicach uprawnień przysługujących z racji wykonywanych funkcji.

Sąd Okręgowy stwierdził nadto, iż poszukiwanie odpowiedzialności pozwanego w normie art. 415 k.c. wymaga wykazania winy. Powód wskazywał na wiedzę B. P. i R. K. (nie będącego współnikiem pozwanej Spółki) co do przeprowadzania tzw. „fikcyjnych tankowań” i akceptowanie takich transakcji i z tego wywodził odpowiedzialność pozwanej Spółki jawnej. W ocenie Sądu, analiza tej zasady odpowiedzialności deliktowej, na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, prowadzi do konkluzji, że wina nie została przez powoda wykazana. Z żadnych zeznań świadków zawnioskowanych przez stronę powodową, nie wynika by można było stwierdzić, że stan ewentualnej wiedzy pozwanego jako element wewnętrzny złożonego procesu działania zrealizował się w obiektywnie ustalonych faktach, w sposób doprowadzający lub wskazujący na godzenie się na podejmowane decyzje pracowników, prowadzące do „fikcyjnych” tankowań.

Sąd Okręgowy krytycznie odniósł się do zeznań A. S. złożonych w sprawie karnej w badanej kwestii. Wskazał, że zeznania pozwanego A. S. już tylko w tym zakresie, z których między innymi wynika, że „nie przeliczałem tych pieniędzy na terenie stacji, bo nie chciałem aby widział to kierownik stacji o imieniu B.” (k. 363 akt), w zestawieniu z odmiennymi zeznaniami w sprawie niniejszej z których wynika, że ustalenie co do „fikcyjnych” tankowań czynił już konkretnie telefonicznie z właścicielem stacji panem B., muszą poddawać w wątpliwość wiarygodność zeznań tego pozwanego. To samo dotyczy, w ocenie Sądu, w tym zakresie zeznań strony powodowej, jako stanowiących efekt informacji pochodzących od pozwanego A. S., czy też będących wynikiem przypuszczeń (np. zeznania E. S., k. 377 akt). Sąd dodał nadto, że z innych dowodów wnioskowanych przez stronę powodową (m.in. połączenia telefoniczne), nie można wyprowadzić wniosku o przyjęciu za wiarygodne zeznań pozwanego A. S. złożonych w sprawie. Z tych więc względów roszczenie powoda wobec pozwanej Spółki jawnej oparte o treść art. 415 k.c. również, zdaniem Sądu pierwszej instancji, nie mogło zostać uwzględnione.

Sąd wykluczył także zastosowanie w niniejszej sprawie art. 474 k.c. W sprawie pomiędzy powodem a pozwaną spółką jawną nie istniał bowiem stosunek zobowiązaniowy tego rodzaju, który uzasadniałby zastosowanie w sprawie jako podstawy prawnej odpowiedzialności art. 474 k.c. Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, powołane wyżej względy skutkowałe oddaleniem powództwa skierowanego wobec pozwanego (...) Spółki jawnej w B..

O kosztach procesu wobec pozwanej spółki (...) orzeczono na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli powód oraz pozwany A. S..

Powód zaskarżył wyrok w części co do punktu 2 i 3. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, w tym w szczególności:

a) art. 430 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, skutkującą uznaniem, iż pracownicy pozwanej spółki (...) wyrządzającej powodowi szkodę poprzez użycie karty (...) i przyjęcie w ten sposób zapłaty za towar, który nie został wydany, działali tylko przy sposobności pełnienia powierzonych im obowiązków, podczas gdy do ich obowiązków pracowniczych należała sprzedaż paliwa za zapłatą stosownej należności w formie gotówkowej lub bezgotówkowej, w tym przy użyciu kart (...), a uprawnienie do korzystania z urządzeń przyjmujących karty (...) i dokonywanie w ten sposób rozliczeń w zamian za wydane paliwo przysługiwało im wyłącznie w ramach stosunku pracy;

b) art. 430 k.c. oraz art. 416 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji ich niezastosowanie, w wyniku zaniechania uznania, iż B. P. nie tylko inicjując, ale także uczestnicząc w procederze fikcyjnych tankowań działał w ramach ciężących na nim obowiązków, do których należała kontrola i nadzór nad przebiegiem sprzedaży oraz kontrola stanu kasy, który niezgodny był z ilością sprzedanego paliwa;

c) art. 415 k.c. poprzez jego niezastosowanie w odniesieniu do zachowań współnika pozwanej (...) B. P.;

2. niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności:

a) art. 328§2 k.p.c. poprzez nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku przyczyn, dla których Sąd odmówił mocy dowodowej dokumentom w postaci zeznań podejrzanych, tj. pracowników pozwanej Spółki, w tym m.in. Z. K., złożonych w postępowaniu karnym przed Prokuratorem Prokuratury Rejonowej w O. o sygn. akt (...) (następnie przed Sądem Rejonowym w O. w sprawie o sygn. akt II K 12/10) w części dotyczącej wiedzy i udziału B. P. w przestępczym procederze „fikcyjnych tankowań”;

3. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wyrażającą się:

a) naruszeniem art. 233§1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób niewszechstronny i sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczeniem życiowym oraz wyprowadzenie błędnych wniosków w odniesieniu do zachowania B. P. mającego miejsce po ujawnieniu przestępczego procederu oraz po wydaniu przez Sąd Rejonowy w O. wyroku skazującego przeciwko pracownikom pozwanej Spółki, tj. zachowania B. P. polegającego na zaniechaniu podjęcia przez niego decyzji o rozwiązaniu z tymi pracownikami umów o pracę. Uwzględnienie tych okoliczności doprowadziłoby Sąd I instancji do słusznego przekonania, iż B. P. brał udział w procederze oraz nadzorował i przewodził temu procederowi. W przeciwnym bowiem razie, utraciłby zaufanie do pracowników i dokonałby rozwiązania stosunków pracy z przestępcami, nawet w trybie art. 52 k.p., co stanowiłoby jedyną słuszną i w pełni zasadną decyzję w kontekście dbałości o interesy spółki, której był współwłaścicielem;

b) art. 233§1 k.p.c. poprzez niedokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału i dowolną ocenę wiarygodności zebranego materiału dowodowego w odniesieniu do dowodów z przesłuchania pracowników pozwanej spółki, m.in. Z. K., przesłuchanych jako podejrzanych przed Prokuratorem Prokuratury Rejonowej w O. o sygn. akt (...) (następnie przed Sądem Rejonowym w O. w sprawie o sygn. akt II K 12/10), którzy wyjaśnili, iż B. P. oraz R. K. brali udział w „fikcyjnych tankowaniach”. Uwzględnienie tego materiału dowodowego i należyta ich ocena doprowadziłyby Sąd do przekonania, iż powód udowodnił winę B. P. w rozumieniu art. 415 k.c. i art. 416 k.c.;

c) art. 233§1 k.p.c. poprzez zaniechanie ustalenia przez Sąd, że obowiązkiem B. P. była kontrola zgodności stanu kasy z wydanym paliwem. Uwzględnienie tej okoliczności w kontekście tego faktu, że stan kasy nie mógł zgadzać się z ilością wydanego paliwa, a pozwana tego faktu nie stwierdziła, jak również nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości

przy „tankowaniu na sucho” około 37 tysięcy litrów paliwa w formie bezgotówkowej przy użyciu kart (...), powinien prowadzić Sąd do przekonania, że pozwana Spółka ponosi odpowiedzialność w niniejszej sprawie w związku z wypełnieniem przesłanek z art. 415 k.c. oraz 416 k.c.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386§1 k.p.c. powód wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz powoda od pozwanej (...) Spółki Jawnej (...) w B. kwoty w wysokości 80 205 zł 06 gr wraz z należnymi odsetkami od tejże kwoty od dnia 25 września 2010r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem I instancji według norm przepisanych ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwany A. S. zaskarżył wyrok w punkcie 1 i zarzucił mu naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności art. 122 k.p. przez przyjęcie, że pozwany A. S. swoim działaniem wyrządził szkodę pracodawcy podczas gdy pozwany nie pozostawał w czasie trwania procedury fikcyjnych tankowań pracownikiem powoda.

Wskazując na powyższy zarzut pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w stosunku do niego ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia – przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Pozwany zarzucił, iż był pracownikiem (...) w okresie od 13 listopada 2007r. do 2 listopada 2008r. i (...) s.c. od dnia 3 listopada 2008r. do 2 czerwca 2009r., zaś płatności za tankowania dokonywane były przez (...) Sp.j., a więc podmiot odmienny od pracodawców pozwanego. Pozwany A. S. w okresie fikcyjnych tankowań nie był pracownikiem powoda. Pozwany podniósł, iż powód nie wykazał też wysokości poniesionej szkody. Powód księgował bowiem faktury i odliczał m.in. podatek VAT i pomniejszał należny podatek dochodowy. Powód nie wykazał, aby skorygował w tym zakresie składane deklaracje podatkowe. Wyrok sądu karnego nie wiąże natomiast sądu cywilnego w zakresie ustalenia wysokości szkody.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy, jako właściwe, będące wynikiem zgodnej z art. 233§1 k.p.c. oceny zgromadzonego materiału. Tym samym ustalenia te uznaje za własne i czyni podstawą swojej oceny prawnomaterialnej. Należy jednak stwierdzić, iż Sąd pierwszej instancji, przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, dokonał błędnej subsumcji tego stanu faktycznego pod określony przepis prawny w odniesieniu do oceny odpowiedzialności pozwanej (...) Spółki Jawnej (...) w B..

Zarzut powoda dotyczący naruszenia przepisu art. 430 k.c. należy uznać za zasadny. Sąd pierwszej instancji wadliwie przyjął, iż pracownicy pozwanej spółki (...) wyrządzając powodowi szkodę poprzez użycie karty (...) i pobranie w ten sposób zapłaty za towar, który nie został wydany, działali tylko przy sposobności pełnienia powierzonych im obowiązków, podczas gdy do ich obowiązków pracowniczych należała sprzedaż paliwa za zapłatą stosownej należności w formie gotówkowej lub bezgotówkowej. W tym przy użyciu kart (...), a uprawnienie do korzystania z urządzeń przyjmujących karty (...) i dokonywanie w ten sposób rozliczeń w zamian za wydane paliwo przysługiwało im wyłącznie w ramach stosunku pracy. Powyższe skutkowało niezastosowaniem przepisu art. 430 k.c. do odpowiedzialności pozwanej (...) Spółki Jawnej (...) w B., a który to przepis został w ten sposób naruszony.

Okolicznością bezsporną w sprawie jest, iż Z. K., R. Ł., W. M., J. G., T. S. (1) i T. S. (2) byli pracownikami pozwanego (...) Spółki Jawnej (...) w B.. Byli to pracownicy zatrudnieni na stanowisku sprzedawców paliwa, a do zakresu ich obowiązków należała sprzedaż paliwa i rozliczanie go na kasie fiskalnej. (ponadto dowód: zeznania przedstawiciela pozwanej B. P. k. 413). Podobnie bezsporny jest mechanizm przestępczego proceduru dokonywanego przez pracowników pozwanej Spółki i pozwanego A. S..

Bezspornym jest również fakt skazania wymienionych pracowników Spółki (...) za to, że w okresie od dnia 4 kwietnia 2008r. do dnia 2 czerwca 2009r. w B., działając w warunkach czynu ciągłego, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, oraz działając wspólnie i w porozumieniu z A. S., będąc zatrudnionymi w firmie(...) Spółce Jawnej (...) w B. doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem firmę (...)Spółkę jawną z siedzibą w C. w łącznej kwocie nie niższej niż 80 205 zł 06 gr, w ten sposób, że przeprowadzali transakcje zapłaty kartami (...) za niemające faktycznego miejsca tankowania oleju napędowego do pojazdów służbowych użytkowanych przez zatrudnionego w firmie (...) na stanowisku kierowcy A. S. wraz z przypisanymi do nich kartami (...) służącymi do bezgotówkowego tankowania paliwa, a następnie pozyskanymi w wyniku tego proceduru kwotami pieniężnymi dzielili się z A. S., w wyniku którego to proceduru firma (...) z siedzibą w Niemczech, kredytująca zakup paliwa, wystawiła faktury VAT, na podstawie których płatności za fikcyjne tankowania na jej rzecz dokonywała wprowadzona w błąd firma (...) Spółka jawna w C.. Za czyn ten wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 286§1 k.k. w związku z art. 12 k.k. wymierzono wskazanym osobom kary pozbawienia wolności i kary grzywny. (dowód: odpis wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 17 września 2010r. w sprawie II K 12/10 k. 12-15).

Oceniając odpowiedzialność pozwanej Spółki (...) za działania jej pracowników, należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, że w razie wyrządzenia szkody przez pracownika z winy umyślnej art. 120 k.p. nie znajduje zastosowania. W takiej sytuacji pracownik odpowiada wobec poszkodowanego za naprawienie szkody na zasadach ogólnych niezależnie od odpowiedzialności zakładu pracy. Nie wyłącza to jednak odpowiedzialności pracodawcy za szkodę wyrządzoną przez pracownika na zasadzie odpowiedzialności za cudze czyny uregulowanej w kodeksie cywilnym (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2011r., II PK 189/10, LEX nr 811844).

Stosownie natomiast do art. 430 k.c. kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tej czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonych jej czynności.

Przepis art. 430 k.c. przewiduje więc odpowiedzialność odszkodowawczą tzw. zwierzchnika za szkodę wyrządzoną przez tzw. podwładnego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności. Odpowiedzialność zwierzchnika za podwładnego, a więc za czyn cudzy ma charakter obiektywny i jest odpowiedzialnością za skutek. Może ona wchodzić w grę, jeżeli szkoda została wyrządzona osobie trzeciej przez podwładnego i nastąpiło to z winy podwładnego i przy wykonywaniu przez niego powierzonych mu czynności. (por. też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2012r., II CSK 343/11, LEX nr 1163192).

W niniejszej sprawie wina pracowników pozwanej Spółki (...) została przesądzona prawomocnym wyrokiem karnym skazującym. Natomiast kwestia winy zwierzchnika pozostaje irrelevantna dla oceny spełnienia przesłanek odpowiedzialności na podstawie art. 430 k.c.

Zwrot odnoszący się do „powierzenia wykonywania czynności” w rozumieniu art. 430 k.c. oznacza wskazanie wprost lub pośrednio nie tylko czynności zindywidualizowanych, ale może obejmować także grupę (kategorię) czynności dokonywanych w ramach np. umowy o pracę, standardowo powtarzających się przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych.

Odnosząc się natomiast do kryterium służącym do oceny tego, czy szkoda została wyrządzona „przy wykonywaniu” powierzonych czynności, Sąd Apelacyjny podziela stanowisko wyrażane w orzecznictwie, iż decydującego znaczenia nie może mieć tutaj interes, cel działania podwładnego (np. jego interes osobisty), inny niż oczekiwania przełożonego i poszkodowanego. Ekspozycja kryterium celu ograniczałaby znacznie zasięg zastosowania przepisu art. 430 k.c., co nie dałoby się pogodzić z koniecznością zapewnienia poszkodowanym odpowiedniej ochrony prawnej. Na powierzającym bowiem ciąży ryzyko wyboru właściwych osób do wykonywania powierzonych im czynności na rachunek powierzającego. To ryzyko jest tym szersze, im szerszy jest zespół czynności powierzonych wykonawcy i szerszy potencjalnie krąg osób poszkodowanych.

Przy określaniu tego, czy podwładny wyrządził szkodę „przy wykonywaniu” powierzonych mu czynności należy zatem brać pod uwagę także inne kryteria pozwalające na stwierdzenie funkcjonalnego związku pomiędzy powierzeniem i wykonywaniem czynności przez podwładnego, powodującym powstanie szkody u osób trzecich (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005r., V CK 396/05, Pr. Bankowe 2006/11/16).

W niniejszej sprawie zatem, nie interes sprawców, ale inne, zobiektywizowane kryteria pozwalają na powiązanie działania pracowników pozwanej Spółki (...) z aktem powierzenia im czynności sprzedaży paliwa w umowach o pracę. Związek przedmiotowy przejawiał się w tym, że pracownicy pozwanej Spółki w ogóle działali w ramach powierzonej im kategorii, rodzaju czynności pracowniczych. Ciąg wykonywanych przez nich powtarzających się działań w dłuższym okresie czasu skorelowany był z treścią powierzonych im czynności pracowniczych, np. regułami obsługi klientów nabywających paliwo i odbywał się w godzinach pracy (...). Związek lokalizacyjno – instrumentalny przejawiał się w fakcie wykonywania czynności w zwykłym miejscu pracy podwładnych, tj. na (...) powierzającego i przy korzystaniu przez podwładnych z przedmiotów i oznaczeń powierzającego (dystrybutory, komputery, kasy na stacji, uniformy, zabezpieczenia itp.). Wreszcie pracownicy pozwanej Spółki cały czas podlegali kierownictwu zwierzchnika w ramach związanych z umową o pracę czynności nadzoru, kontroli, nawet jeśli ta kontrola mogłaby zostać oceniona w tym wypadku jako niedostateczna czy pomimo tego, że pozostawiono pracownikom spory margines swobody co do sposobu wykonywania powierzonych im funkcji. Ponadto, pracownicy pozwanej Spółki mieli obowiązek stosować się do wskazówek zwierzchnika, tj. osób będących wspólnikami tej Spółki.

Pozwana spółka (...) nie kwestionowała w toku procesu wysokości szkody poniesionej przez powoda (por.: oświadczenie k. 379).

Z tych wszystkich względów, w związku z uwzględnieniem apelacji powoda w przeważającej części, Sąd Apelacyjny dokonał zmiany wyroku w oparciu o art. 386§1 k.p.c. w ten sposób, iż zasądził dochodzoną przez powoda kwotę 80 205 zł 06 gr również od pozwanego (...) Spółki Jawnej (...) w B.. Podstawę prawną rozstrzygnięcia w stosunku do pozwanej Spółki uzasadnia art. 430 k.c.

Przyjęcie odpowiedzialności pozwanego na podstawie art. 430 k.c. czyni zbędnym rozważania na temat możliwości zastosowania w ustalonym stanie faktycznym do odpowiedzialności pozwanego (...) także uregulowania z art. 416 k.c. Na marginesie należy jedynie zauważyć, iż odpowiedzialność na zasadzie winy uzasadnia nawet najlżejszy stopień winy. Natomiast obowiązek pracodawcy obejmuje również zapobieganie i przeciwdziałanie wyrządzaniu szkód klientom firmy przez podległych mu pracowników. Opisany przez samego wspólnika pozwanej Spółki B. P. system kontroli obowiązujący w firmie, pozwala na stwierdzenie, iż nie był on dostatecznie sprawny, skoro umożliwiał, przy popełnieniu przestępstwa przez pracowników stacji, wykorzystywanie przez bardzo długi okres czasu systemu komputerowego pracodawcy, środków pieniężnych z kasy firmy przy jednoczesnym koniecznym w takiej sytuacji występowaniu niezgodności pomiędzy ilością paliwa na stacji a stanem tej kasy. Wspólnik pozwanej Spółki jawnej nie potrafił zaś wyjaśnić przyczyn odmiennego twierdzenia w tej kwestii, pomimo iż pracownicy uczestniczący w procedurze pobierali pieniądze z kasy. Należy stwierdzić, iż ustalony przez Sąd proceder był na tyle skomplikowany, że nie można było równocześnie „wyrównać” stanu kasy ze stanem paliwa.

Mając jednak na uwadze poczynione wcześniej rozważania, Sąd Apelacyjny przyjął odpowiedzialność pozwanej Spółki na podstawie art. 430 k.c., który nie wymaga wykazywania winy zwierzchnika.

Na podstawie art. 455 k.c. w związku z art. 481§1 i 2 k.c., ustawowe odsetki za opóźnienie w zapłacie należności głównej Sąd zasądził od dnia 20 stycznia 2011r., tj. od daty następującej po upływie siedmiodniowego terminu do zapłaty wyznaczonego przez powoda w wezwaniu z dnia 4 stycznia 2011r. skierowanym do pozwanej Spółki. Wezwanie to zostało doręczone pozwanemu w dniu 12 stycznia 2011r. (k. 98, 99). Oddalone zatem zostało powództwo w stosunku do pozwanego w pozostałej części, tj. co do żądania ustawowych odsetek za okres od dnia 25 września 2010r. do dnia 19 stycznia 2011r.

Zmiana rozstrzygnięcia o żądaniu głównym powoda, skutkowałą również zmianą orzeczenia o kosztach procesu. Podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowią art. 100 k.p.c. (zdanie drugie) oraz §2 ust. 1 i 2, §4 ust. 1, §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.). Na zasądzone od pozwanej Spółki na rzecz powoda w punkcie I. 3) i 4) wyroku koszty procesu składają się: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3 600 zł, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł i opłata od pozwu w kwocie 4 011 zł.

We wskazanym powyżej zakresie, tj. co do odsetek za okres od 25 września 2010r. do dnia 19 stycznia 2011r., apelacja powoda jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Apelacja pozwanego A. S. zasługiwała na uwzględnienie jedynie w nieznaczej części.

Podkreślić należy, iż Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne – jako w pełni prawidłowe – ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego także w zakresie dotyczącym podmiotów będących pracodawcami pozwanego i czasokresu pozostawania przez pozwanego z każdym z nich w stosunku pracy. Natomiast zarzut skarżącego dotyczący naruszenia art. 122 k.p., z którego wynikałoby, że w ocenie pozwanego ustalenie, iż w dacie dokonywania czynu nie był on pracownikiem powoda, a co miałoby prowadzić do zwolnienia go od odpowiedzialności za wyrządzoną powodowi tym czynem szkodę jest zaś bezzasadny z tej przyczyny, że pozwany ponosi wobec powoda odpowiedzialność na podstawie art. 415 k.c.

Przyjmując, iż poszkodowanym działaniem pozwanego jest powód, Sąd Okręgowy słusznie odwołał się w tym zakresie do art. 11 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem ustalenia wydane w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. W związku z treścią art. 11 k.p.c. nie jest możliwe obalenie w postępowaniu cywilnym ustaleń prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa. Związanie to dotyczy ustalonych w sentencji znamion przestępstwa i okoliczności jego popełnienia jak i wskazania osoby pokrzywdzonego.

Reasumując, sąd w postępowaniu cywilnym związany jest ustaleniem co do osoby pokrzywdzonej zawartym w sentencji wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego za popełnienie przestępstwa oszustwa z art. 286§1 k.k. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2008r., III CSK 191/08, OSP 2010/1/2).

Nadmienić należy, iż jeżeli z powołanych w pozwie okoliczności faktycznych wynika, że roszczenie jest uzasadnione w całości bądź w części, to należy go w takim zakresie uwzględnić, chociażby powód nie wskazał podstawy prawnej albo przytoczona przez niego okazała się błędna. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009r., II CSK 189/09, LEX nr 564981).

Przytoczenie zatem przez powoda w pozwie również przepisu art. 122 k.p. jako podstawy prawnej roszczenia nie stoi na przeszkodzie uwzględnieniu żądania na podstawie art. 415 k.c., który zresztą także został dodatkowo powołany przez powoda.

Odnosząc się do twierdzeń pozwanego dotyczących sposobu wyliczenia szkody należy podnieść, iż w ocenie Sądu Apelacyjnego, została ona wyliczona prawidłowo. Załączone do akt sprawy faktury zostały wystawione przez firmę (...) dla powoda ze wskazaniem numeru NIP powoda i numeru klienta, który zgadza się z numerem klienta wskazanym w umowie zawartej przez powoda z (...). Faktury te obejmują pozycje ze wskazaniem numeru rejestracyjnego pojazdu i daty tankowań odpowiadające opisom poszczególnych transakcji fikcyjnych tankowań zawartym w skazującym wyroku karnym. Poszczególne zdarzenia fikcyjnych tankowań paliwa skutkujące szkodą powoda miały charakter czynów niedozwolonych. Nie były to zamierzone transakcje w ramach prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej. Szkodą jest zatem wartość zakupu paliwa, którego powód faktycznie nie otrzymał, w pełnej wysokości odpowiadającej całej cenie zapłaconej przez powoda za to paliwo. Kwestie ewentualnych korekt rozliczeń podatkowych powoda, nie mają żadnego znaczenia dla ustalenia wysokości szkody w niniejszej sprawie.

Przede wszystkim jednak należy stwierdzić, iż powoływany przez pozwanego brak skorygowania składanych przez powoda deklaracji podatkowych w zakresie odliczeń podatku VAT, jest to fakt, który podlega pominięciu przy rozpoznawaniu apelacji, jako że mógł być on powołany już w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Pozwany wskazując ten fakt w apelacji nie wyjaśnił nawet przyczyn spóźnionego powołania się na niego. Stosownie do art. 381 k.p.c., sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Uregulowanie to jest wyrazem dążenia do koncentracji materiału dowodowego przed sądem pierwszej instancji. Strona, która dopuszcza się zaniechania w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej przed sądem pierwszej instancji, musi liczyć się z tym, że sąd drugiej instancji jej wniosku dowodowego nie uwzględni. W niniejszej sprawie, w apelacji pozwanego brak nawet wniosków dowodowych, które miałyby wykazać podnoszony dopiero na tym etapie fakt braku skorygowania składanych przez powoda deklaracji podatkowych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił apelację pozwanego A. S. w przeważającej części na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386§1 k.p.c., uwzględnił apelację jedynie w nieznacznej części dotyczącej zasądzonych od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie należności głównej. Sąd Okręgowy prawidłowo bowiem wskazał jako podstawę rozstrzygnięcia o odsetkach art. 455 k.c. w związku z art. 481§1 i 2 k.c., dopuścił się jednak naruszenia powołanych przepisów prawa materialnego poprzez zasądzenie odsetek od daty znacznie wcześniejszej.

Pozwany został wezwany przez powoda do zapłaty dochodzonej kwoty w terminie 7 dni w piśmie z dnia 4 stycznia 2011r. doręczonym pozwanemu w dniu 7 stycznia 2011r. (k. 100, 101), co uzasadniało zasądzenie ustawowych odsetek od dnia 15 stycznia 2011r., a nie jak przyjął Sąd Okręgowy od 25 września 2010r. Okoliczność ta uzasadniała więc oddalenie powództwa w stosunku do pozwanego co do żądania ustawowych odsetek za okres od dnia 25 września 2010r. do dnia 6 stycznia 2011r.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowią art. 100 k.p.c. (zdanie drugie) oraz §2 ust. 1 i 2, §4, §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.).

Na zasądzone od pozwanego na rzecz powoda w punkcie I. 3) wyroku koszty procesu składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3 600 zł i opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Powód nie zakwestionował bowiem rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji odnośnie zakresu obciążenia pozwanego A. S. kosztami procesu.

Solidarną odpowiedzialność pozwanych w niniejszej sprawie uzasadnia art. 441§1 k.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie 98§1 i 3 k.p.c. w związku z §2 ust. 1 i 3, §4 ust. 1, §6 pkt 6, §13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Na zasądzone koszty postępowania apelacyjnego składają się opłata od apelacji w kwocie 4 011 zł i koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 2 700 zł, łącznie 6 711 zł.

Rozstrzygnięcie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu A. S. uzasadnia art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2009r., nr 146, poz. 1188 ze zm.), §2 ust. 1 i 3, §4 ust. 1, §6 pkt 6, §13 ust. 1 pkt 2, §19, §20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. Wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie wynosiła 80 206 zł. Stawka minimalna wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi wynosi zatem kwotę 3 600 zł, a w postępowaniu apelacyjnym 2 700 zł. Na koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu składa się wobec tego wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu w kwocie 2 700 zł plus podatek od towarów i usług w kwocie 621 zł, razem – 3 321 zł.